

Administrativă
 Tipografia:
 Braşov, piaşa mare Nr. 22
 Adresă în Franţa nr. 52
 Manuscrisurile nu se re-
 trimite!

Biroul de anunţuri:
 Braşov, piaşa mare Nr. 22
 Mesajele mai primite în Viena
 Rudolf M. Hassenstein & Völgel
 (Hof-Druckerei), Henri Schalk, Alois
 Schmid M. Duker, A. Oppel, J. Dö-
 ringer, In Burzupont: A. V. Gölz-
 berger Anton Hesse Eckstein Bernold;
 în Frankfurt: G. L. Daxner; în Ham-
 burg: A. Slesner

Preţul inserţiunilor: o sursă
 garandată pe o săptămână 8 cr.
 şi 80 ex. şimplu pentru o pu-
 blicaţie. Publicaţii mai dese
 după tarifă şi învoială.
 Reclame pe pagina III-a o
 sursă 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU LIV.

Abonamente pentru Anul IV
 Pe un an 12 fl., pe 6 luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România şi străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe 6
 luni 20 franci, pe trei luni
 10 franci.
 Se prenumără la toate oficiile
 postale din ţară şi din afară
 şi la ad. colectori.
 Abonamentul pentru Braşov:
 la administraţiune, piaşa mare
 Nr. 22, etajul I: pe un an
 10 fl., pe 6 luni 5 fl., pe trei
 luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
 casă: Pe un an 12 fl., pe
 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Unu esemplar 5 cr. v. a. sau
 15 bani.
 Atâtă abonamente câtă şi
 inserţiunile sunt a se plăti
 înainte.

Nr. 202.

Braşov, Joi 12 (24) Septembrie.

1891.

Braşov, 11 Septembrie v.

În zilele acestea s'au ținut în Viena conferințele ministeriale comune, sub președința ministrului de externe Kalnoky, și în urmă s'au întrunit toți miniștrii de dincoace și de dincolo de Laitha la o consultare sub președința Majestății Sale.

Aceste conferențe au avut de scop să stabilească proiectele, ce sunt să se prezintă delegațiilor lor viitoare. A fost vorba mai ales de cererea de a se crede din partea ministrului de război comună, care are de scop să lărgirea cadrelor și înmulțirea ofițerilor în armată.

S'a dovedit cu această ocaziune, că cererea de credit a ministrului de război de 600,000 florini și că după natura ei, ea se va repeta în tot anul.

După cum ne raportază foile oficiale s'a decis în memoratele conferențe ministeriale, că deocamdată să se reducă cererea ministrului de război, la ceva peste 10 milioane, care se dă, vor fi întrebuițate deocamdată nu atât pentru cadre, cât mai mult pentru echipamentul armatei. Se mai dă, că s'a ținut seamă de aceea, că prin votarea creditelor noi militare se nu se perturbe bilanțul bugetelor, ce vor să se prezente pentru anul viitor cei doi miniștri de finanțe; cu alte cuvinte să se amenințe echilibrul financiar.

Interesant este argumentul, ce l'a adus înainte pentru reducerea pretensiunilor ministrului de război, ministrul de finanțe ugresc, Weckerle. El a spus adevărat, că dacă s'ar conturba echilibrul în bugetul statului ungar, s'ar da o armă periculoasă în mâna opoziției cu ocazia alegerilor dietale din anul viitor, pe când, dacă se va reduce pretensiunea de la 10 milioane florini,

cvota de 30%, ce se vine pe Ungaria, nu va fi mai mare decât escedentul venitelor Ungariei față cu cheltuielile ei. Se vede însă, că ministrul de finanțe ugresc n'a reușit să deplină cu argumentarea și propunerea sa, căci precum ne spune oficiosa „Coresp. de Budapesta” totu nu va scăpa nici bugetul austriac, nici cel ugresc de un deficit pentru anul 1892, pe care numita corespondență îl numește, spre mângâierea contribuabilor, neînsemnat.

Așa dă cu anul 1892, va înceta echilibrul minunat în finanțele ugresce, cu care se lăuda atât de mult Dr. Weckerle și va începe o nouă eră de deficite.

Ministrul Weckerle, se dă în desparția lui Paci era să se dimisia și n'a putut să se apere în contra pretensiunilor esorbitante ale administrației de război, decât numai provocându-se la alegerile viitoare și la pericoul înmulțirii opoziției.

Opozițiunea va sci, la rândul său, să se folosescă de această împrejurare și să facă opinie publică, și în cazul de față va avea o problemă foarte ușoară, căci de sarcini și de greutate sunt sătui cu toții, guvernamentalii, ca și opoziționalii.

Patem să ne așteptăm în asemenea împrejurări la discuțiuni înfocate în delegațiuni, nu mai puțin ca în dietă, unde va fi prezentat bugetul pe 1892, îndată după începerea ședințelor, la începutul lui Octombrie.

Opozițiunea, încurajată prin succesul în afacerea reformei administrative, se va arunca cu nouă putere în contra guvernului și a majorității, cu ocaziunea dezbaterii bugetare și rezultatul va fi, că cu toate precauțiunile ministrului Weckerle, opozițiunea va câștiga totu mai mult teren în ajunul alegerilor dietale.

CRONICA POLITICĂ.

— 11 (23) Septembrie.

— În timpul din urmă s'au ivit fel de fel de sciri sensaționale despre regele Carol și despre regina Elisabeta, cari însă au fost desmintite de către foile din România. Astfel ziarul „Wiener Allg. Ztg.” i se anunță din Bucuresc, că acolo s'ar pregăti o scrisoare. Regele Carol, care acum petrece lângă regina bolnavă în Italia, se dă, că ar fi declarat sub influința împrejurărilor deprimătoare, că are intențiunea de a renunța la tron. Acesta scire n'a surprins pe guvernul român. Ministrul de externe, Esarcu, încă cu o săptămână înainte să fi primit de la ministrul președinte Florescu, care se afla lângă regele, o telegramă neliniștitoare, care i'a făcut cunoscută, cum că dispoziția regelui e foarte deprimată, și că dă ansă la serioase îngrijiri. Acesta telegramă a publicat-o „Voinea Națională” din Bucuresc, și astfel a pregătit opinia publică din România la un eveniment serios.

— Se crede, că la viitoră reprezentare a operei germane „Lohengrin” în Paris, se vor face două demonstrații antigermane. Ziarul „Intransigent” publică următoarea proclamație: „Se răspundem fără întârziere la insulta, ce a făcut-o guvernul german simțului nostru național. Lovitură pentru lovitură! Să formăm o legă anti-germană, ală cărei unic scop să fie, alungarea Germanilor din Paris! Să nu suferim, ca vreunul să se mai afle subsistența, în fabricile, atelierile și birourile noastre, pe spesele Francesilor. Liga primesce pe oră cine ea membru al ei, care esclamă dimpreună cu noi: „Năvală asupra germanismului din Paris!” Acesta proclamațiune e iscălită de fostul consilier municipal al Parisului Menorval.

— Ziarul „Kölnische Ztg.” i se anunță din Petersburg: Presa se exprimă decisiv în contra pretenției propunerii a lui Salisbury, ca prin o conferință să se rezolveze chestiunea Dardanelor. „Novoie Vremia” dă: Fără ca să iee parte Rusia e imposibilă o con-

ferință, Rusia însă nici-o dată nu va lua parte, fiindcă îi este destulă treocrea flotei voluntare. Rusia nu va permite niciodată intrarea corăbiilor de război străine în marea neagră și cu atât mai puțin permite, ca cestiunea aceasta să fi atinsă într'un congres. Ziarul „Petersburg” dă: E datorita diplomației rusești, ca să intervină să nu se țină o conferință. Fiă-care desbateri în cestiunea aceasta e în sine un pericol de război direct. „Novosti” scrie: Un congres în sensul lui Salisbury e imposibil. Dacă se țină la astfel de congres, va trebui să se decidă întreaga cestiune a strimțorilor de mare, mai înainte de toate va trebui revizuit din fundamentele tractatul de Berlin, la cea ce acum Rusia are un sprijin în Franca.

SCRILE ȚILEI.

— 11 (23) Septembrie.

Dar din partea Majestății Sale. Din incidentul petrecerii sale în Bistrița, Majestatea Sa a dăruit 2200 florini pentru scopuri filantropice. Din aceste sume 600 fl. pentru fondul săracilor, 400 fl. pentru fondul spitalului comitatului, 300 fl. reuniunii femeilor evanghelice din Bistrița, pentru scopul grădinarilor de copii; 200 fl. pentru grădina ungrăscă de copii din Bistrița, 300 fl. fondului scaunului orfanal; câte 100 fl. reuniunii femeilor romano-catolice și israelite, câte 50 fl. reuniunii lucrătorilor germani și maghiari și 100 fl. pompierilor voluntari din Bistrița.

Starea sănătății Reginei României. Cetim în „Timpul”: „O depeșă din Pallanza, primită de guvernul nostru, anunță că M. S. Regina a părăsit er patul.”

Ministrul român de externe d. Esarcu a sosit în Sulina, pe iachetă comisiunii europene Dunărene „Carolus”, pentru de a inspecționa lucrările, ce se fac aici pentru întretăierea brațului dela Sulina. Comisiunea dunărenă a dat un banchet în onorea ministrului român de externe.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(16)

PILLONE.

Novelă, de G. Bergsöe, tradusă de Ucu Paolo.

„Pillone se ridicase și cuprinse cu brațul talia Filomelei. O trase către sine, o puse ca pe un copil pe ghe-nunchii săi, o cuprinse în brațe și-i șoptea vorbe dulci de amor, cari erau prea înăbușite, pentru ca se ajungă la urechile mele. Ea și plecă capul pre umerii săi, bucele i se despletiră și-i cădură pe peptu ca un riu auriu. El o acoperi cu sărutări pasionate, er ea, cuprindându-l în brațe, i le înape. Dă ridicându-și odată capul deasupra umerilor săi, vădui în ochii ei o privire, care mă îngrozi.

„Astfel seșură ei mai mult timp ofundați în șopte, întrerupte de drăgostiri, cari din ce în ce deveneau mai înfocate. În sfârșit se ridică elu aplețit, o puse cu blândețe pe un scaun lângă sine și dăse, privindu-o cu înfocare:

„— Ascultă-mă, Filomelă, acesta nu e încă totul. Voiesc să-ți mai dau și

mai mult, să te înalț și mai sus, pentru iubirea ta față de mine. Tu încă nu cunosi planurile mele secrete. Până în ora acesta le-am păstrat cu credință în peptul meu — acum însă le vei afla pe toate și le vei împărți cu mine.... Tu m'ai cunoscut pe mine până acum numai ca bandit, care, ca și vulturul, se aruncă asupra pradei sale și apoi dispare cu ea. Află însă, că acesta a fost o mască, sub care mi-am recrutat omen, am făcut legături cu alții și mi-am făcut un nume, care răsună din munții Volsicii până la stâncă dela Massa. Scopul meu este cu mult mai înalt. Dă conțrabandist se'amă înălțat la brigand, mâne se va transforma banditul într'un soldat, și mai înainte de a se face sere, va ave o suită mai bine de 1000 de omeni bine armați. Măne la rășăritul soarelui, va isbucni flacăra revoluțiunei dela Sorrent până la Castellamare și dela Castellamare până în inima Neapolului. Masaniello al secolului ală nouă spredecealea s'a ivit! Elu va sdrobi crucea Savoiei ca și bătrânul odinioră turnurile castiliei. Și pe trupul lui Chris-

tos! elu nu va lăsa să i se ia corona, nici de plebei, nici de aristocrați!”

„Elu se ridică mândru și poruncitor, cu mâna ridicată și cu privirea fulgerătoare. Ea își îndreptă spre elu privirea — o privire, în care zăcea, și batjocură și milă. Elu o observă, er ea își plecă erăși capul, dăcându:

„Timpurile se schimbă, Pillone! La țermurii Neapolului nu se va mai nasce nici-o dată un Masaniello!”

— „Și de ce nu?” strigă elu. „Totdeuna soi să stingă focul, care arde în peptul meu, și să prefacă planurile mele mândre în povuri deșerte. Tu nu cunoci încă în poporul acesta ca mine, care țera din copilarie am trăit în mijlocul lor! Ascultă planul meu și judecă singur, dacă e numai un plan deșertă!... Se dă, că țera acesta e stăpânită de un rege; se afirmă, că Italia e unită dela Turin până la marginea Siciliei. Toți scioi însă, — și acestu tâlhar mare alu Savoiei o scioe pte mai bine! — oă totulu e minciună, sub care se ascunde slăbiciunea sa! Puterea lui Victoru Emanuelu nu se întinde mai

departe ca câteva miluri dincolo de Florența. Acolo e sfântul scaun, și elu nu cuteză să ridice mâna asupra lui, câtu timpu baionetele franceze încunjură Vaticănu. Aici la sudu e rege numai cu numele, și ar păți multe, dacă ar cuteza să vină pe aici. Aici la noi e numai o singură putere, care domnesce asupra poporului, — acesta este sfânta biserică. Toți, cu micu cu mare, se voru ridica în contra tiranului piemontez, și cu timpul toți voru fi pe partea mea — nici o biserică, nici o mănăstire nu se va afla, în care se nu potă căpeta adăpostu. Ba chiar din Roma mi-a dat să înțelegă, că elu la mea nu va fi zărnice — și că voru sprigini revoluțiunea cu soldați, bani și arme...

„Apoi încă nobilimea din sudul Italiei! Unde este? Ea trăiesce retrasă la moșile sale, supărată, că puterea lor e frântă, er privilegiile oălate în picior și batjocurate. Chiar și la ea voiu afla sprijin, și dacă un veni vremea, nici un cal, nici un țeran nu va fi pe moșile lor, care să nu-mi stea la dispozițiune!

Capela română din Paris, ce se află încă în stare de reparare, se va sfinți în luna lui Decembrie a. c. de către I. P. S. S. Metropolitul primat al României. Ca preot al acestei capele a fost numit diaconul Meleție Dobrescu.

Memoriul studenților din Iași asupra Bucovinei. Cei din „Națiunea”: Suntem informați, că „Liga culturală” secțiunea din Iași, va da în curând la lumină un memoriu asupra stării Bucovinei dela 1777 până astăzi. Luorarea e foarte interesantă. Timpul e de sigur sosit, ca ori câtă am respecta bunele raporturi cu statele vecine și tocmai pite în interesul acestor bune relații, să nu pierdem din vedere un singur moment unitatea culturală a tuturor Românilor.

Domna Elena, veduva principelui Ioan I. Cuza, după cum anunță foile din România, e greu bolnavă la moșia ei Ruginosa, unde se afla și mausoleul, în care odihnesce soțul și fiul ei adoptiv, mort în anul trecut.

Esposiția din Praga este foarte cercetată. „Politik”, făcând în numărul său mai nou o comparație între actuala esposiția cehă dela Praga și între esposiția ungară dela Budapesta din 1885, constată cu bucurie, că esposiția cehă e multă mai cercetată de cum a fost esposiția ungară. Astfel esposiția ungară a fost cercetată dela începutul lui Mai și până în 16 Septembrie de 1.212.238 de vizitatori, în timp ce esposiția cehă a fost cercetată dela începutul lui Mai și până în 16 Septembrie de 1.839.443 de vizitatori. Apoi pe când esposiția ungară, care a durat până în 5 Noembrie, a fost cercetată de 1.759.368 de inși, pe atunci esposiția cehă încă prin 10 Septembrie întrecuse acest număr. „Pesti Hirap” se arată foarte indignat din cauza acestei comparații și se înocă a oombate pe „Politik” dîcînd, că acesta n'a reprodus fidel cifrele privitoare la vizitatorii esposiției ungare. De-almintrelea, cuncă esposiția cehă e foarte cercetată, o probă și împărțirea direcției căilor ferate austro ungare, după cari, singur pe aceste căi, au călătorit până acum la Praga și înderă ca la un milion și jumătate de vizitatori. Circulațiunea trenurilor pe liniile ferate de stat este atât de mare, încotă dela gara din Praga, la intervale de câte 7—8 minute pleacă pe ci câte 135—140 de trenuri. Pe lângă tôte acestea, trenurile circulă în cea mai mare regulă, fără a se întâmpla nici o întârziare, nici o nenorocire.

Teodor Körner. Astăzi se serbeză în Germania și în părțile locuite de Germani, aniversarea de 100 de ani a nacerii poetului german Teodor Körner. Acesta s'a distinș prin poeziile sale eroice, teatre etc. El a murit în vîrstă tîneră pe câmpul de luptă în 26 August 1813.

Adunare de alegători. În 4 Octombrie n. c. se va ține aici în Brașov o adunare a alegătorilor sași și germani din cele patru cercuri electorale ale comitatului Brașov, în care deputații Adolf Zay, Dr. Ioan Kaiser și Iosif W. Filtch își vor da sêmă despre activitatea lor parlamentară.

Principele Ferdinand al Bulgariei să va duce în cursul acestei săptămîni la Sulina, unde va lua comanda supremă peste trupele concentrate acolo pentru manevre.

Regimentul 82 de infanterie „Freiherr von Schönfeld” a sosit aici, în noua sa garnisonă, Dumineca trecută. Un batalion din acest regiment va ține garnisona în Făgăraș.

Festivitate rusească. În Kiev, încă de pe acum se fac pregătiri pentru aniversarea de 100 de ani a încorporării Podoliei cu Rusia.

Liga tinerimei catolice. La Roma se plănuesce întemeierea unei „lige internaționale a tinerimei catolice”, pentru care se face deja propagandă zelosă în Franca și Spania.

Studenții evrei dela universitatea din Cernăuți s'au constituit într'o societate deosebită cu numele „Hosmonea”, cu scopul de a ridica conștiința de rasă evreiescă și a cultiva istoria, literatura și limba națională. (?)

D. Petru Birlheimer, măestru lăcătuș în Brașov, a primit dela esposițiunea industrială din Lintz, pentru lucrările sale practice și frumoșe, medaliă de aur.

Musica orășenească va da astăzi un concert în sala hotelului central Nr. 1. Inceputul la 8 ore sêra. La dorința generală se va executa „Marșul istoric” Potpourri de E. Kaiser. Mîne va da un concert în sala hotelului Europa, oînd se va executa „Der Traum eines Reservisten” de Ziehrer.

Marele duce Wladimir, după cum i-se telegrafiază diarului „Neue Freie Presse” va sosi în Iași, după ce va inspecționa trupele aflătoare în fortărețele Bender și Akjerman din Basarabia.

Ca ministru al listei civile a Sultanului, în locul lui Agop-pașa, care a murit oîdînd de pe cal, a fost numit *Mikal Efendi Portugal*, directorul general al dela „Caisse Agricole.”

Disciplina de partid și solidaritatea cestiunii secundare?

Intr'un articol intitulat „Memorandul Românilor la monarchă” și apărut în „Tribuna” de Duminecă 8 (20) Noembrie nr. 200, găsim între altele următorul pasagiu foarte caracteristic pentru modul de procedere și pentru pricepera celor cari continuă fără genă cu agitările, susținerile și învinuirile, sub prețest că ei ar lupta pentru memorandum:

„Memorandul Românilor către Coronă e un punct cardinal din programul politicii românești. Acesta se dovedesce chiar și prin lupta înfîntată ce s'a încins în giurul lui. Nu e cestiune nici de oportunitate, nici de solidaritate, ci e o cestiune de principii politice. Acestă cestiune de principii politice trebuie resoltată într'o formă mulțamitoare, decă e vorba ca politica românească să mai pôtă spera la un rezultat real. E evident, că cestiunile secundare de oportunitate, de solidaritate, de disciplină de partid și de alte mîrunțuri vanitose, ce înșofesc astăzi în lupta noastră internă cestiunea de principii, n'au altă scop, decăt de a abate atențiunea dela cauza principală și a o ocupa cu afaceri mai mîrunte, care totdeauna sunt pentru publicul mare mai accesibile.”

Vom reveni.

Primirea studenților, greci, sêrbi și bulgari în Bucuresci.

Despre primirea studenților sosiți la Bucuresci dela congresul din Giurgiu, „Naționalul” raportează următoarele:

La 10 ore, Duminecă, gara de nord împodobită cu steaguri și ghirlande de flori și verdetă, era plină de lume. De pe strade grupe numeroșe se revărsau spre a merge spre întempiară studenților ce se întorceau de la congresul din Giurgiu și aduceau capitalei ca oșpeți pe studenții din delegațiunile grecă, sêrbă și bulgară, cari au asistat la acest congres. Pe peronul gării lumea cu greu putea să încapă. Capitala prin tôte ramurile societății a răspuns la apelul studenților Buoureseni cu un entuziasm nedescriptibil. Corporațiunile în număr de vre-o 15, câte-am putut observa în acel furnicar de lume erau, reprezentate prin președinții lor, cari cu steaguri și buchete de flori, veniseră să primescă tinerimea universi-

tară românească și străină. Etă numele corporațiilor: Societatea *Provedința*, a comercianților capitalei, *Invetătorii* din Ilfov, societatea *Curtea de Argeș*, *Cooperativă*, societatea lăutarilor cu Dinicu în frunte, *Junimea comercială*, Comercianții de beuturi spirituoșe, *Bucurii*, a croitorilor, *Armonia*, *Evangelismos*, societate elenă de ajutor sub președința d-lui N. Collaro, a lucrătorilor cismari, a mecanicilor, a tipografilor, a blănarilor, *Peleşul* și societatea coșiștilor.

La 11 ore musica intonă: *Desteptate române*, trenul, împodobit cu steaguri, flori și verdetă, intră în gară în uralele nestârșite a mii de piepturi. Comitetul de recepțiune compus din studenții Mendonidi, Antonescu, Popescu și Furtună întimpină pe camarazii lor urînd bună venire delegațiilor străine în capitala țerei românești. D. N. Collaro, în numele coloniei elene din Buouresci oferă câte un splendid buchet celor cinci studenți greci și delegațiilor sêrbe și bulgare. Discursurile încep în ordinea următoare: studentul Antonescu urază, în limba română, bună venire camarazilor săi; d. Gr. Ventura rostesc o scurtă cuvîntare în franțuzesc și termină dîcînd: *răsăritul se fă alu răsăritenilor*; vorbesc apoi d. Rhados președintele delegației grece, Starkievic Techimir student sêrb, și un student bulgar.

Entuziasmul este la culme, fiă care frasă este salutată cu salve de aplause și de urale prelungite și mii de buchete de flori se aruncă după terminarea fiecărui discurs. În cea mai perfectă ordine, studenții pornesc pe jos cu steagurile lor înspre oraș și valurile de lume îi urmăz pe jos și în trăsuri până la universitate.

Procesiunea pe strade prezintă un aspect măreț. Studenții și delegațiile lor, cu steguri în frunte și copleșiți de corone și de buchete, defilează pe calea Griviței, pe calea Victoriei până la bulevardele Academiei și Elisabeta, de unde apucă spre universitate. În tot parcursul acestor strade, lumea în masse pe trotoare, saluta cu urale pe congresiști; dela balconi și ferestri se aruncă buchete de flori d'asupra capetelor studenților.

La universitate. Studenții intră în sala facultății de drept și studentul Popescu rostesc o scurtă alocuțiune în limba franceză, salutînd cu bucurie nespūsă venirea studenților ieșeni și străini în localul universității din Buouresci. D. Rhados, student grec, răspunde tot în franțuzesc, și mulțumesc în numele delegațiilor străine, de strălucita și frățesca primire ce li s'a făcută pretudinendi pe teritoriul României. Studentul Antonescu mulțumesc cetățenilor Ca-

„In fine poporul însuși — massa cea mai mare a poporului! Nicăiri nu apasă crucea piemonteză mai tare ca aici la noi! Gîndesce-te, cum era mai înainte! Nici reorutare, nici biruri, nici controlă polițienescă; — împărțire de bucate și de bani, procesiuni bisericesti, focuri de artificii, sêrbători splendide — acestea erau mijlocele prin cari domniau, și țineau în frâu poporul! Cei pasă unui astfel de popor de libertate politică, cînd i-se ia aceea, ce are; cînd n'are ce lucra și cînd copii lui peră de fôme! Privește împrejur! În tot locul audî numai plîngeră asupra volniciei și nedreptăței, în tot locul audî un murmur surd de nemulțamire, în tot locul doaresc timpurile cele vechi!

„Piemontezii n'au învățat nimic din istorie. Ei au ridicat darea asupra tutunului și a sărei, tôte le-au acoperit cu imposit — dela afișele teatrale până la luminările de oeră, cari ard lângă morții noștri. Ei au introdus darea de consumur, chiar și pânea, pe care o mîncă sermanii omeni, au scumpit'o. Ei au uitat, că scumpirea pome-

lor a făcut, ca Masaniello să fiă proclamat rege al Neapolului. În tot locul olocotea o ură de mörte. În Salerno au aruncat pe perceptorul de dare între roțile morei, și eră în Castellamare au rupt insigniile regale de pe firmele vîndătorilor de sare și de tutun și le-au ars lângă țermure. Mîne i-se va face esecutiă bêtărului Luigi Bellini, sindicul pescarilor din Santa-Lucia, din cauza restanței de dare, luntrea sa și uneltele sale vor fi vîndute și demnitatea lui va trece la Bernardo Capello, care stă pe sub ascuns în serviciul poliției. Intrăga poporațiune e rêsvrătită cînt ține sinul de mare, mîne vor fi toți pescarii și neguțatorii de contrabandă înaintea casei sale, și decă vor veni perceptorii de dare, va trebui numai o singură schinteă, ca intrăga massă a poporului să se aprindă pentru revoluțiune. Eu posed schinteia acestă, o port aici pe limba mea și vai de acela, care va avea îndrăsnelă să se opună, cînd Pillone va vorbi mîne înaintea poporului!”

„Filomela nu rêsponse nimic. Se

uită neliniștită spre ferestră și dîse în fine într'un mod compătitor:

— „Ferește-te, Pillone! Mă tem că vor fi alții mai violenți și mai puternici decăt tine și acestor le servesc de instrument al planurilor lor. Și ce instrument se pôte revolta în contra stăpînului său? Ilu frînge, decă nu-i mai trebucesc!

— „O, cît de rău mă cunosci!” strigă Pillone cu o violență crescîndă. „Am fost vre-odată instrument miserabil în mîni streine? Tôte le-am făcut eu sigur. Am precumpănită fiă-care plan, fiă-care posibilitate am studiat'o până în cele mai mici amănunte ale sale. Tote le-am făcut singur, — până la contura acestă a fortăreței, care se află înaintea ta! Nu se află nici un punct mai însemnat, pe care să nu-l fi spionat, și a cărui parte slabă să nu-mi fiă cunoscută. Numai singur port lucrarea mea și nimenea — fiă încă pe atât de violenț și de puternic — nu va fi în stare să mă oprască în drumul meu!”

— „Atunci mă tem și mai tare!”

dîse Filomela stînd pe gînduri. „Un singur bărbat în țilele noastre nu pôte să facă nimic!”

— „Tu ai dreptate”, dîse Pillone cu o mișcare neliniștită. „El nu pôte face nimic, decă nu înțelege să pună în mișcare masele poporului; decă o pôte acesta, atunci e în stare să facă totul! Ce a fost Masaniello? Un biet pescar, care nici nu se gînda, că va scutura jugul, în ajunul țilei în care ținuse cuvîntarea sa fulgerătoare înaintea poporului. Ce a fost îndrăsnelul Murat, în presera preocupării insulei Capri? — Un nebun, care voia să aducă lumina de cer pe pămînt. Ce a fost Garibaldi, cînd debarcă cu 300 de omeni în Sicilia? — Un aventurier nebun, care fu luat în ris de intrăga Europă, și cu tôte acestea după trei săptămîni domni peste același Neapole, care acum este ținut de neinvincibil! Ai uitat, ce s'a întemplată acum de urînd în Palermo? Două mii de tineri, cari fugiseră în munți pentru ca să scape de reorutarea piemonteză, să conjură sub îndrăsnelul

pitalei și numărărilor asociațiunii, cari au răspuns la apelul studenților din Bucuresci și au manifestat atâta simpatie în primirea ce s'a făcut în Capitală congresiștilor.

Dejunul. În grădina Coloseului Oppler studenții români au dat în onoare camarazilor lor o masă de o sută de tacâmuri încărcată cu bucate alege, cu vinuri albe și negre și cu buchete. După mâncare se începură discursurile număruse, toate pline de entuziasm, pline de focul tinereții ce strălucesc în inteligenții studenți, cari înfățișează viitorul frumos al țerei românești, grece, sârbe și bulgare.

Reprezentarea la Ateneu. La 8 ore seara artiștii teatrului Național au dat o reprezentație teatrală în sala Ateneului nou, în onoare studenților ieșeni și delegațiilor străine. La intrarea membrilor delegațiilor străine în sală, publicul îi primi cu aplauze lungi. Studenții străini fură primiți de d. St. Velescu, membru în comitetul Ateneului, în loja comitetului. Artiștii Nottara, Manolescu și Toneanu și artistele Aristița Romanescu și Felicia Ventura recitară mai multe poezii ale autorilor noștri frunțași pe cari oșpeții le ascultară cu multă plăcere.

Monomul și la Cismigiu. La esirea dela Ateneu, pe la 10 ore, studenții organizară tradiționalul monom studentesc. Peste 300 de studenți cu lampioane defilară, în perfectă ordine pe calea Victoriei și merșeră la Cismigiu, unde fură întâmpinați de d. Pake-Protopopescu, primarul Capitalei. Splendida grădina a Cismigiului precum și fântănele luminoase fură obiectul admirației studenților străini și ieșeni, cari n'au avut încă ocaziunea să mai viziteze Capitala țerei. — La 12 ore se oferă studenților un banchet, la otelul Collaro, de către colonia greacă din Capitală.

Etă acum și cuvintele rostite de d. C. Rhados, unul din delegații elini, doctor în drept și secretarul consiliului de ministri din Athena, la sosirea studenților în gara de nord:

„Bucuresceni! Profundă mișcăți de primirea călduroasă și spontană, pe care Bucurescii o facu delegațiilor străini, noi, Elenii, ne aflăm în plăcuta poziție de a vă afirma, că această țară este una din cele mai fericite din viața noastră, fiindcă e ziua, în care una din cele mai mari, din cele mai frumoase și din cele mai patriotice Capitale a lumii civilizate ne întâmpină pentru a ne încuraja la opera cea mai sublimă, cea mai sfântă, pe care tinerimea a întreprins-o vre-o dată. Trăiescă cetățenii Capitalei!“

Emigrări.

Mișcările de emigrare între locuitorii de sub stăpânirea ungu-

răscă iau dimensiuni din zi în zi mai mari. Mai ales în comitatul Vesprimului, între Slovaci emigrările au luat din nou ună aventură mare și, după cum se raportază din abele părți, nu este astăzi aproape nici o comună din acel comitat, ai cărei locuitori să nu se ocupe mai multă sau mai puțin cuidea de a lua băta 'n mână și la drum.

Dacă emigrările ar fi luat dimensiuni numai între Slovaci, poate că foile ungurești n'ar mai ține așa multă seamă de acesta; dar împreună cu Slovaci au început să emigreze și mare parte dintre locuitorii maghiari și împrejurarea aceasta a început să producă mari îngrijiri în presa ungurească. Astă primăveră, după cum constată foile ungurești, au emigrat la America aproape 300 de familii din 18 comune ungurești din comitatul Vesprimului; acum au prins rădăcină mișcările de emigrare în cercul Deveser și Papa. În săptămâna trecută gendarmăria puse mâna pe un grup de tineri muncitori din Deveser tocmai în momentul, când aceștia stăteau gata de drum la Brasilia

În fața acestor împrejurări, presa ungurească a început să se pună și ea în mișcare. „Pesti Hir-lap“, pentru esemplu, tocmai acum publică din acest incident un articol de fond, al cărui cuprins îl reasumăm în următoarele:

„Abia se mai află astăzi ținut din patria noastră, — considerată odinioară ca Canaanul alu Europei, — din care se nu fi luat lumea 'n cap și grupe mai mari sau mai mici de locuitori tocmai dintre cei mai muncitori. Cele mai vechi sunt emigrările Săcilor în vecina Românie, care este inundată de muncitori maghiari, de servitori, de industriași, ai cărora fi încep să se valahizeze. După aceasta au urmat emigrările Maghiarime de dincolo de Dunăre, în Croația și Slavonia. Au început apoi între locuitorii din comitatele nordice ale Ungariei mișcările de emigrare în Statele-unite și aceste mișcări sunt încă în creștere; în timpul mai din urmă locuitorii de pe malurile Dunărei de jos, au început a se refugia în Sărbia. Ne ardu obrăzii de rușine când oțim, că Ciungăii, pe cari societatea maghiară i a adus din Bucovina și i-a colonizat în jurul Panciovei, acei Ciungăi, cari ar fi trebuit să întărească poziția Maghiarime în granițele de mătă-și, trecu cu grămada Dunărea pentru a și căuta fericirea în Sărbia.

Intr'adevăr, acestea sunt nise semne foarte triste, cari merită atenți-

nea cea mai mare din partea guvernului și a legislației. Este admirabilă stupiditate a face responsabile pentru aceste mișcări de emigrație numai birourile și pe agenții birourilor dela Hamburg, Bremen, Antwerpen etc. Adevărat, că este o datorință de a împedea uneltirile acestor birouri cu toate mijlocele lagale, dar nu trebuie să uităm, că și cele mai mari amăgiri și înșelăciuni nu sunt în stare a seduce pe nimenea acolo, unde poporațiunea nu este silită să emigreze din cauza miseriei. Alipirea către locul născerei este un factor puternic, care la poporul agricultor este neasemnată mai mare, decât la poporațiunea de prin orașele mai mari. Trebuie să credem, că o luptă cu mari nevoi îi hotărăse pe emigrați să se despartă de familiile și de rudenile lor și să plece într'o lume necunoscută pentru ei.

Forțe adevărate este, că nu cu barietele se poate lega poporul de glia patriei sale. A închide granițele țerei în mod hermetic este imposibil și chiar și pe lângă cea mai mare pază multe mii se vor străcura pe căi laterale în fiă-care an. Dar chiar dacă ar fi cu puțință, statul nu are drept să condamne pe nimenea de a și chinui viața în patria acesta ca cerșitor.

După toate acestea, toia ungurăscă ajunge la concluziunea, că locuitorilor trebuie să li-se dea teren de activitate, creștând, că prin acesta numai decât emigrările vor înceta. Mai bine ar fi nimerit-o înse foia ungurească, dacă ar fi dăsu, că terorizările maghiarilor, protejarea șarlatanismului ascuns sub masca „patriotismului“ și în fine împovărarea poporațiunii cu dări pentru scopuri de maghiarizare: sunt adevăratele cauze ale emigrațiilor. Până când aceste cauze nu vor fi delăturate, emigrările nu vor înceta.

Mulțămă publică.

Săcărmbu, 1891.

Subscrișii, în numele comitetului arangiator, aducem și pe această cale cea mai profundă mulțămă tuturor acelor, cari au contribuit la reșita serbarei arangiate în Săcărmbu la 7/19 Iuliu a. o. cu ocaziunea adunării generale a despărțământului VIII (Deva) alu „Asociațiunii transilvane“, și anume:

Înainte de serbara, comitetul a încassat dela mai mulți marinoși dăruitori, ale cărora nume la dorința d-lor nu le publicăm, suma de 87 florini 40 cruceri.

La concertul au încursu dela: Familia Moldovanu (Boița) 3 fl., d-rele Erdely (Crăciunești) 1 fl., d-nii: Erdely (Certeșu) 1 fl., Petru Gaboru, parochu (Certeșu) 2 fl., Simeon Filimonu (Varaga) 2 fl., Iosifu Bogdanu (Mada) 2 fl., Ioanu Cibeanu (Poiana) 1 fl., Sabinu S. Piso, protopresb. (Săcărmbu) 5 fl. D-na Popovic (Cibu) 3 fl., Dionisiu Costea, parochu (Nădăștia) 1 fl., Elisabetă Lampi (Săcărmbu) 2 fl., Nicolau Dămianu parochu (Balsa) 5 fl., Mas-halko (Hondol) 2 fl., Györfly, notaru (Certeșu) 1 fl., Luculețu, invet. (Deva) 3 fl., Sabinu I. Piso, comerc., (Hondol) 3 fl., Müller, invet. (Sibiu) 1 fl., Eugeniu Grecu, comerc. (Hondol) 2 fl., Iuliu Florea, stud. 1 fl., Alimpu Oprea, parochu (Săcărmbu) 2 fl., D-na Gizela Ciupanu (Săcărmbu) 1 fl., Hanchesu, parochu (Glod) 2 fl., Octavianu Sabau, parochu (Bozășu) 1 fl., Costea, invet. (Almașu) 1 fl., Costea, invet. (Cibu) 50 cr., Costea, parochu (Cibu) 1 fl., Popescu, propr. (Almașu) 1 fl., Nicolau A. 1 fl., Ilie Piso parochu (Măgura) 3 fl. 50 cr., Ioanu Papu protopresb. (Sibiu) 2 fl., Franciscu Hossu Longinu adv. (Deva) 3 fl. Alexandru Moldovanu, dir. de bancă (Deva) 2 fl., Govianu, invet. (Hondol) 1 fl. 20 cr. Făranu, econom (Certeșu) 1 fl., George Illianu (Săcărmbu) 2 fl., Iosifu Florea 1 fl., Maximilianu Ambrușu (Săcărmbu) 2 fl., Stefanu Bruck (Săcărmbu) 1 fl., Lucăcelu, invet. (Balsa) 1 fl., Găzdău, invet. (Făredu) 1 fl., Ioanu Piso, notariu (Răchita) 2 fl., William Bach, dir. de mine (Hondol) 5 fl., Ioanu A. Florea (Săcărmbu) 2 fl., Alexandru Florea (Săcărmbu) 1 fl., Aronu Crainicu, econ. (Cibu) 1 fl.,

Ioanu Simionăsu, ases. la scaunul orf (Deva) 1 fl., D-na Ciatu (Deva) 1 fl., Dr' Hossu, adv. (Deva) 2 fl., Pompiliu Pisco econom (Săcărmbu) 3 fl., Boteanu, inv. 1 fl., Alexandru Coloși (Săcărmbu) 2 fl., Ioanu Todoranu (Săcărmbu) 1 fl., Fodoru, notaru comitatensu (Deva) 2 fl., Farcașu (Certeșu) 60 cr., Zaharia (Certeșu) 40 cr., Familia Roboțu (Poiana) 5 fl., Costea, parochu (Almașu) 2 fl., Petru Pipoșu, jude la tabla reg. 5 fl., Mihuțu, parochu (Hondol) 2 fl., Iosifu Iancu (Săcărmbu) 3 fl., Iuliu Albini, notaru (Zlatna) 5 fl. Rimbașu, inv. (Brad) 1 fl., Vasilie Damianu, protopresb. (Brad) 5 fl., Severu Colbași, studentu (Sibiu) 1 fl., Dr. Corneliu Moldovanu, medicu (Băița) 2 fl., Leonhardt ingineru montanu (Boița) 2 fl., Safta, invet. 1 fl., Stanca Mihuțu (Balsa) 1 fl., Radu, studentu montanu (Săcărmbu) 80 cr., Ioanu Straja (Săcărmbu) 1 fl., Ioanovic, paroch (Hărău) 2 fl., Vladu, inv. (Banpotoc) 1 fl. 50 cr., Szopko, primaru (Săcărmbu) 1 fl., Todea, invet. (Sebeș) 1 fl. Glodeanu, (Ardeu) 1 fl. Davidu, invet. (Almașu) 50 cr. Iosifu Vărmăjanu 2 fl., Ioanu Cazan, 1 fl. Toder Borza (toți din Săcărmbu) 1 florin.

Prin postă am primitu dela d-lă Neculae Dima în V. Huniădora 2 fl.

Suma totală a intratelor 236 fl. 40 cr. Cheltuel 230 fl. 9 cr. Restul venit curat 6 fl. 31 cr. la cari se mai adaugă 9 fl. donați din partea d-nei Septimia Pisco. Venitul dela prânzul comunității s'a administrat comitetului despărțământului.

Deosebită mulțămă aducem d-lui Dr. Szmik Iuliu și soției sale, pentru pianul, ce a binevoit a ni-l împrumuta la concertu, precum și pentru celelalte servicii, ce ne-a făcut, esemenea d-lui Holow, directoru de mine în Tăcărău, și d-lor Sabinu I. Pisco și Eugeniu Grecu, comercianți în Hondol, cari mi-au pus la dispoziție mai multe bucăți de pânză pentru facerea unui cortu. Familiei Robotin din Poiana pentru deosebitul interesu și multele servicii ce ni-a prestatu.

Primescă toți acești marinoși ajutori ai serbarei noastre cele mai cordiale mulțămuri pentru sprijinul moralu și materialu ce ni-l'a datu.

Ioanu Straja Alimpu Oprea.
cassaru. președinte.

Cununiă. D-lă avocatul Dr. Alexandru Hossu din Deva și d-ra Aurelia Petco, fiica d-lui avocatul Lazaru Petco din Arad, se voru cununa Duminecă în 4 Octomvre n. c. în biserica catedrală română gr. or. din Arad. — Adresăm tinerii părechii sincerile noastre felicitări.

DIVERSE.

Mortalitatea anuală în întreaga lume o prețeseșe diarul „Financiat and Insurance Cronicle“ la 33 milioane de persoane, ceea ce da 91,554 casuri de morțe pe zi 3730 pe oră, și 62 pe minută. Durata aproximativă a etății omului este de 38 de ani. A patra parte din omenire mor înainte de etatea de 7 ani, jumătate înainte de 17 ani. Dintre 10,000 de omeni, numai unul ajunge vârstă de 100 de ani. Din 500 unul ajunge vârstă de 90 de ani, din 100 unul ajunge la vârstă de 60 de ani. Dintre 1000 de persoane, cari ajung vârstă de 70 de ani, 43 aparțin clerului și politicei, 40 agriculturii, 32 clasei muncitorilor, 32 armatei, 29 sunt advocați sau ingineri, 27 profesori și 24 medici.

Unu cald scump. Proprietarul calului Common, care a câștigat premiul Derby, premiul de două mii de guinee și premiul Saint-Leger, a refuzat de a-l vinde guvernului austriac, care-i oferea pe dănsul 14,000 de lire sterling dar l'a cedat d-lui Mapple, proprietaru cunoscut de cai pentru 15,000 de guinee, adică 383,750 de franci, cu 43,750 mai mult decât prețul oferit de hergelia austriacă.

Rectificare. În foiletonul din numărul de ieri, „Preamblul în Bucuresci“, în loc de „Europa“ este a se citi prețutudinea Evropa; asemenea pe pag. 1, colona 3, în loc de „Ministerialrath la Viena“ este a se citi: „Ministerialrath la Viana.“

Proprietaru:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactoru responsabilu interimalu:
Gregoriu Maior.

Masaglio, și intrară, fără ca să se slobodă vre-unu glonțu, în capitala Siciliei. Nu, Filomela! Te iubescu într'adevăr, dar nu trebuie să fi tu aceea, care se-mi răpesci curajul! Norocul ajută pe celu îndrăznețu, și decă nu cutezi tu să-lu urmez pe acesta, atunci va merge singuru, — ér cei lași potu rămâne acasă!“

— „Eu nu sunt laș, Pillone!“ răspuse tineră fată, și roșăța îi veni în față. „Dăr întreprinderea ta e neprecugetată, ba chiar nebună. Chiar decă aceea, ce-mi împărțășesc, și-ar succede, totuși vei fi silită să te retragi în munții tăi. Iți aduc aminte, ce s'a întâmplat în Palermo? Fregatele italiene au bombardat cetatea, ér soldații piemontesi năvaliră din casă în casă, străpungându pe cei ce fugeau, aruncându-le cadavrele lor în pivniță. Așa se va întâmpla și cu omenii tăi, Pillone. Iți va fi ușor să faci o răscolă, ba chiaru să pui mâna pe fortăreța San-Elmo; însu nu te vei pute susține în pozițiunea ta. Trupele piemontese în câteva zile voru încunjura ca nise musce orașul, și chiar la casu

decă-i vei bate și vei intra cu corôna pe capu în Palazzo Reale, ca să te așezi pe tronul, la care țintesc, — crești tu, că Europa va suferi, ca fiulul unui păzitoru de capre să domnească asupra regatului Neapolului?“

— „Fiulul unui păzitoru de porc se sui pe scaunul Sf. Petru și aruncă fulgerile sale de anatema asupra principilor și regilor!“ răspuse Pillone cu mândria. „Decă voiu arunca mantaua mea de banditu, ca și elu băta sa de porcaru — oine-mi va mai opri drumul cătră corôna regală?“

— „Mândria și îngâmfarea ta te orbesce prea tare, Pillone“, răspuse Filomela clătănându din cap, „așa încât cu greu te voiu îndupleca să urmez sfaturiloru mele. Dăr ascultă în liniște planul meu, după cum l'am ascultat și eu pe alu tău, și pote îl vei urma.“

„Pillone făcu o mișcare neliniștită cu capul, totuși se aședă lângă dănsa. Ea îi întinse mâna, se aplecă cătră elu și încep să-i vorbescă:

(Va urma.)

Cursulu pietei Braşovului.

din 23 Septembrie st. n. 1891.

Table with columns for Bancnote româneşti, Argintiu românesc, Lire turcesc, Imperial, Galbeni, Scris. fonc., Rube rusesti, Mărci germane, and Discontul.

Cursul la bursa din Viena.

din 22 Septembrie a. c. 1891

Table with columns for Renta de aur, Renta de hartiă, Imprumutul căilor ferate ungare, and Amortisarea datoriei.

Table with columns for ostu ungare, Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare, Bonuri rurale ungare, Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescu, and others.

Avisu d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumeratiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămuritū și să arate și posta ultimă.

Totodată facemū cunoscutū tuturorū D-lorū abonați, că mai avemū din anii trecuți numeri pentru complectarea colecțiunilorū „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potū adresa la subsemnata Administrațiune în casū de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

O specialitate neocomparabilă între toate apele minerale alcalin-acide din monarchia și străinătate este apa minerală de „RÉPÁT“

care în urma compozițiunii prē fericite a părților sale minerale și a conținutului estraordinarū în acid-carbonic se bucură de o valōre medicinală fōrte mare și de unū renume universalū neîntrecutū.

Apa minerală de „RÉPÁT“ se întrebuintează ca medicamentū cu cele mai strălucite succese în contra conturbărilor de mistuire, în contra stărilor catarhalice a stomacului și a organelorū respirătōre, în contra maladiilor rinichilorū și a beșiceii etc., are unū efectū admirabilū la secrețiunea udatului și este recunoscutū ca remediū solvatorū neprețuibilū.

Celū mai curatū și binefăcătorū productū naturalū.

Ca borvizū adevăcū beutū cu vinū.

nu se pōte compara acēstā apă escelentā cu nici o altā apă minerală a continentului.

Șampagnulū apelorū minerale.

Conformū ordonanței înaltului ministerū de interne No. 5891/VIII din anulū 1890, apa minerală de Répát este supraveghiatā ca apă medicinală după prescripțiunile legilorū sanitare.

Veritabilitatea apei se constată prin aceea, că dopulū sticlei trebuie să fiā însemnatū cu: „K-Imper Répāti“. Decī să rōgā a să observa acēstā spre evitarea falsificărilorū prin alte ape inferioare.

Apa minerală de „RÉPÁT“ se găsește în calitate prōspētā și veritabilā în depositulū subsemnatulū; asemenea și în farmacii, în cele mai multe bācānii și în tōte birturile mai notabile.

Cu tōtā stīma

Administrațiunea isvorului Josef György,

Braşovū, Strada Michail Weiss (ulița poștei) No. 12.

662,50—5

Mersulū trenurilorū

pe liniile orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 20 Iulie 1891.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teius, Teius-Aradu-B.-Pesta, Copşa-mică-Sibiu) and train details (Trenu de persoan, Trenu de accelerat, etc.).